

1. Державні гарантії здобувачам та працівникам освіти в умовах воєнного стану

Прем'єр-міністр Великої Британії. Вінстон Черчилль, на пропозицію скоротити бюджетні видатки на культуру та освіту в розпал Другої світової війни відповів – "Так за що ж ми тоді, власне, воюємо?"

Працівникам освіти і науки зберігатимуть місце роботи та середній заробіток.

20 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» від 15.03.2022 № 2126-IX, далі - Закон № 2126).

Закон № 2126 створює умови для відновлення якісного та безпечного освітнього процесу в умовах [воєнного стану](#). Державні гарантії педагогічним і науково-педагогічним працівникам визначає нова [стаття 57-1 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII](#).

На час війни здобувачам освіти, працівникам закладів, установ освіти, наукових установ, в толму числі і тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або [надзвичайного стану](#) в Україні чи окремих її місцевостях, були вимушені змінити місце проживання, залишити робоче місце або місце навчання на час особливого періоду держава гарантує:

- організацію освітнього процесу в дистанційній або в будь-якій іншій формі, яка є найбільш безпечною для його учасників;
- збереження місця роботи, середнього заробітку, виплату стипендії та інших виплат, передбачених законодавством;
- місце проживання (пансіон, гуртожиток тощо) та забезпечення харчуванням (у разі потреби).

Освітній процес в умовах воєнного стану у межах своєї компетенції організовуватимуть:

- органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та ОМС, їх представники, посадови особи, органи управління у сфері освіти;
- заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники;
- громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

МОН отримало право видавати накази з питань у сфері освіти і науки, не врегульованих в умовах воєнного стану. Строк дії таких наказів не перевищуватиме строк [особливого періоду](#).

За повідомленням сайту Верховної Ради України цей Закон надає можливість впровадити одноразову зміну, виключно на 2022 рік, алгоритму вступу до закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої освіти та звільнення здобувачів освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році, від проходження ДПА.

Вступ до закладів фахової передвищої освіти та університетів пропонується здійснювати в особливому порядку, який визначить Міністерство освіти і науки України, без використання результатів зовнішнього незалежного оцінювання, єдиного вступного іспиту та єдиного фахового вступного випробування.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законів України:

1) частину першу статті 4 Закону України "Про військово-цивільні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., N 13, ст. 87 із наступними змінами) доповнити пунктом 52 такого змісту:

"52) забезпечення в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану реалізації державних гарантій, визначених законами України";

2) у статті 15 Закону України "Про правовий режим воєнного стану" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., N 28, ст. 250 із наступними змінами):

у частині другій:

у пункті 15 слова "навчальними закладами" замінити словами "закладами освіти, установами освіти"; у пункті 21 слова "навчальним закладам" замінити словами "закладам освіти"; доповнити пунктом 44 такого змісту:

"44) забезпечення в умовах воєнного стану реалізації державних гарантій, визначених законами України.";

частину третю доповнити пунктом 12 такого змісту:

"12) забезпечення в умовах воєнного стану реалізації державних гарантій, визначених законами України";

3) розділ VI Закону України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., N 38 - 39, ст. 380 із наступними змінами) доповнити статтею 57-1 такого змісту:

"Стаття 57-1 . Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану

1. Здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у тому числі тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується:

організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників;

збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплати стипендії та інших виплат, передбачених законом;

місце проживання (пансіон, гуртожиток тощо) та забезпечення харчуванням (у разі потреби).

2. Забезпечення державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) у межах своєї компетенції здійснюють:

органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти;

заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники; громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

3. Органи, зазначені в абзаці другого частини другої цієї статті, приймають у межах своєї компетенції рішення, обов'язкові до виконання на відповідній території, для реалізації державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснює нормативно-правове забезпечення функціонування системи освіти і науки та видає накази з питань створення безпечного освітнього середовища, організації здобуття освіти, освітнього процесу та з інших питань у сфері освіти і науки, не врегульованих законом в умовах воєнного стану,

надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду). Строк дії таких наказів не може перевищувати строк особливого періоду. Такі накази не є регуляторними актами та підлягають державній реєстрації лише у разі, якщо стосуються прав, свобод, законних інтересів та обов'язків громадян і юридичних осіб".

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України

м. Київ 15 березня 2022 року

№ 2126-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2. Працівників з якими військово-обліковими спеціальностями не забронюють у воєнний час

Головнокомандувач Збройних Сил України прийняв рішення щодо заборони бронювати військовозобов'язаних, які мають дефіцитні для Збройних Сил України військово-облікові спеціальності (ВОС). Про це Міноборони поінформувало Мінекономіки у [листі від 11.03.2022 № 220/1469](#).

Не бронюють працівників, які мають ВОС:

Склад	Військово-облікова спеціальність
рядовий, сержантський і старшинський	003, 004, 008, 015, 016, 019, 021, 028, 029, 034, 035, 036, 037, 039, 047, 048, 054, 055, 058, 065, 069, 070, 071, 072, 110, 113, 117, 118, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 143, 144, 145, 146, 147, 153, 163, 178, 183, 184, 210, 216, 220, 221, 223, 225, 233, 234, 245, 248, 250, 251, 260, 261, 262, 265, 267, 307, 320, 323, 326, 333, 340, 379, 381, 382, 383, 403, 420, 460, 474, 500, 501, 502, 503, 507, 525, 527, 528, 530, 531, 538, 543, 544, 549, 550, 554, 569
офіцерський за групами ВОС	02, 03, 04, 06, 07, 08, 09, 10, 12, 14, 34, 44, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 70, 90

Тож, [якщо готуєте пропозиції, щоби забронювати працівників](#), звертайте увагу на записи у графі «Військово-облікова спеціальність №» розділу II особової картки П-2. Можливо, доведеться бронювати іншого працівника, а не того, що планували від початку.

3. Чи можна увільнити призваного по мобілізації працівника на підставі фотографій документів, надісланих месенджером

Зазвичай не радять увільняти працівників, яких призвали на військову службу у зв'язку із мобілізацією, без оригіналів документів. Проте ситуація зараз кардинально відрізняється від попередньої мобілізації, коли більшість підприємств та органів військового управління перебували на мирній території.

Дійсно, фотографія не є належним документом, який дозволяє увільнити працівника від роботи зі збереженням місця роботи, посади та середнього заробітку на підставі [статті 119 КЗпП](#). Але призов у зв'язку із мобілізацією провадять територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (ТЦК), в яких працівники перебували на обліку (це ТЦК за місцем реєстрації проживання працівників). Дата, визначена у наказі ТЦК про призов, — дата початку військової служби.

Щойно трішки вщухнуть військові дії, спробуйте отримати у ТЦК будь-який документ, що підтверджує призов: витяг з наказу, довідку. Повідомте, що інформація потрібна, щоби забезпечити гарантії працівнику, який не встиг надати документи, а зараз позбавлений можливості це зробити. Можете спробувати отримати підтвердні документи й зараз, якщо за місцем розташування ТЦК не ведуться активні бойові дії. Проте ймовірність отримати підтвердження у розпал війни невелика.

Якщо знаєте, що кошти від підприємства єдиний засіб існування для родини працівника, — повідомте про обставини керівника підприємства. Порадьтеся із бухгалтерією. Якщо керівництво не заперечуватиме, [видайте наказ про увільнення](#). Навряд чи Держпраці матиме претензії до роботодавця. Але з точки зору бухгалтерського обліку можуть виникнути непорозуміння. Тож, як тільки зможете, обов'язково підстрахуйте правомірність виплат підтверджуючими документами від ТЦК.

4. Уряд припинив заходи державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану. Позапланові заходи будуть лише в окремих сферах .

Уряд припинив проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період [воєнного стану](#), введеного [Указом Президента України від 24.02.2022 № 64](#) та [постановою КМУ від 13.03.2022 № 303](#).

За наявності загрози, яка має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави під час воєнного стану дозволені позапланові заходи державного нагляду (контролю) на підставі рішення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері. Зокрема,- щоби запобігти неконтрольованому зростанню цін на товари, які мають істотну соціальну значущість.

5. Уряд реалізовує комплексну програму підтримки переселенців

Програма охоплює три основні напрямки.

21 березня 2022 року Уряд розпочав масштабну програму Президента України з допомоги українцям, які вимушено покинули свої домівки через [бойові дії](#).

«Гроші, робота, житло. Три основні напрямки, які охоплює ця програма», — зазначив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль у відеозверненні.

Допомогу отримують люди, які мають довідку внутрішньо переміщеної особи перемістилися з тимчасово окупованої території у Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, а також з територій активних бойових дій, які визначені в [переліку, затвердженому розпорядженням КМУ від 06.03.2022 № 204](#).

Допомогу автоматично, без додаткового звернення, отримують також внутрішньо переміщені особи, які станом на 1 березня 2022 року отримували щомісячну адресну допомогу для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг відповідно до [постанови КМУ від 01.10.2014 № 505](#).

Розмір допомоги на місяць:

- для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 грн;
- для інших осіб – 2000 грн.

Виплачуватимуть допомогу через Ощадбанк на банківський рахунок (за стандартом IBAN).

Крім того, Уряд розпочав програму працевлаштування всіх переселенців. Роботодавцям, які беруть на роботу переселенців з постраждалих регіонів, виплачуватимуть по 6500 грн за кожного працевлаштованого відповідно до [постанови КМУ від 20.03.2022 № 331](#).

Тиждень тому Уряд затвердив рішення про компенсацію комунальних витрат громадам, які надають безкоштовний прихисток переселенцям у школах, садочках, будинках культури та комунальних установах [постановою КМУ від 11.03.2022 № 261](#).

Всі, хто переїхав з небезпечних населених місць та потребує допомоги, можуть реєструватись як внутрішньо переміщені особи і звертатись за допомогою. З 30 березня 2022 року запрацює реєстрація через [Дію](#).

6. Як працівнику отримати лікарняні виплати, якщо роботодавець не подав заяву-розрахунок до ФСС

Чи можуть працівники отримати допомогу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю безпосередньо від ФСС під час воєнного стану?

Так. Безпосередньо від ФСС працівники можуть отримати допомогу:

- у зв'язку з вагітністю та пологами;
- у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю;
- на поховання.

Якщо роботодавець не зміг опрацювати лікарняний і подати заяву-розрахунок через бойові дії у місцевості, де він перебуває, працівник може самостійно звернутися до ФСС за допомогою.

Підстава - Порядок надання матеріального забезпечення за рахунок коштів Фонду соціального страхування України деяким категоріям застрахованих осіб, затверджений постановою правління ФСС від 24.01.2017 № 8.

Щоб ФСС призначив матеріальне забезпечення, застрахована особа повинна мати при собі паперовий листок непрацездатності або е-лікарняний. Сподіваємося, що у фахівців ФСС зберігся доступ до Електронного реєстру листків непрацездатності і допомогу зможуть отримати й ті працівники, які не встигли взяти з собою цей документ.

Перелік відділень ФСС, які приймають громадян в умовах воєнного стану, та їхні контакти оновлюють у [формі](#). Працівник може звернутися до будь-якого відділення з переліку — за місцем тимчасової евакуації, за місцем реєстрації тощо.

До відвідування ФСС працівник може підготувати копії документів:

- 1–4, 11–16 сторінок паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;
- реєстраційного номера облікової картки платника податків.

Довідку про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи не вимагають.

Працівники ФСС перерахують кошти на спеціально відкритий для працівника поточний рахунок або його особисту банківську картку.

Такої думки дотримує й Мінсоцполітики у [листі від 14.03.2022](#).

7. Нормативно-правові акти

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні"

Відповідно до [пункту 31](#) частини першої статті 85 Конституції України, [Закону України](#) "Про правовий режим воєнного стану" Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити Указ Президента України від 14 березня 2022 року [№ 133/2022](#) "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні".

2. Цей Закон негайно оголошується через засоби масової інформації та набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 15 березня 2022 року № 2119-ІХ	

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо звільнення від військової служби осіб з інвалідністю та осіб, які доглядають за особами з інвалідністю і хворими дітьми

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У [Законі України](#) "Про військовий обов'язок і військову службу" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

1) у [частині другій](#) статті 17 пункти 6 і 7 виключити;

2) у [частині першій](#) статті 18:

абзац другий після слів "які визнані" доповнити словами "особами з інвалідністю або";

після абзацу п'ятого доповнити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

"які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років;

які виховують дитину, хвору на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність;

які зайняті постійним доглядом за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіком), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду;

які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;

які здійснюють опіку над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною; зайняті постійним доглядом за особою з інвалідністю I групи; зайняті постійним доглядом за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд".

У зв'язку з цим абзаци шостий - восьмий вважати відповідно абзацами одинадцятим - тринадцятим;

3) у [статті 26](#):

у частині четвертій:

абзаци четвертий - восьмий підпункту "г" пункту 1 замінити сімома новими абзацами такого змісту:

"утримання військовослужбовцем повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;

необхідність постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду;

наявність дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;

необхідність здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

наявність у військовослужбовця трьох і більше дітей віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини з інвалідністю віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади,

цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність";

пункт 2 доповнити підпунктом "г" такого змісту:

"г) у зв'язку з вихованням дитини з інвалідністю віком до 18 років; у зв'язку з вихованням дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність; у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), що підтверджується відповідним медичним висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я; у зв'язку з наявністю дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи; у зв'язку з необхідністю здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною; у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи; у зв'язку з необхідністю здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

абзаци четвертий - восьмий підпункту "г" пункту 2 частини п'ятої замінити сімома новими абзацами такого змісту:

"утримання військовослужбовцем повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;

необхідність постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду;

наявність дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;

необхідність здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

наявність у військовослужбовця трьох і більше дітей віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини з інвалідністю віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність";

абзаци четвертий - восьмий підпункту "г" пункту 2 частини шостої замінити сімома новими абзацами такого змісту:

"утримання військовослужбовцем повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;

необхідність постійного догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду;

наявність дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;

необхідність здійснення опіки над особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю I групи; необхідність здійснення постійного догляду за особою з інвалідністю II групи або особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

наявність у військовослужбовця трьох і більше дітей віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини з інвалідністю віком до 18 років;

виховання військовослужбовцем дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність".

2. У [статті 23](#) Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 255 із наступними змінами):

1) абзаци третій - тринадцятий частини першої замінити тринадцятьма новими абзацами такого змісту

"визнані в установленому порядку особами з інвалідністю або відповідно до висновку військово-лікарської комісії тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням військово-лікарської комісії);

жінки та чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років;

жінки та чоловіки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років;

жінки та чоловіки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років;

жінки та чоловіки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину, хвору на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але якій не встановлено інвалідність;

жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;

усиновителі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років;

зайняті постійним доглядом за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду;

які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;

опікуни особи з інвалідністю, визнаної судом недієздатною; особи, зайняті постійним доглядом за особою з інвалідністю I групи; особи, зайняті постійним доглядом за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

працівники органів військового управління (органів управління), військових частин (підрозділів), підприємств, установ та організацій Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Національної поліції України, податкової міліції, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Державної виконавчої служби України, Управління державної охорони України;

інші військовозобов'язані або окремі категорії громадян у передбачених законом випадках";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Особи з інвалідністю, а також особи, зазначені в абзацах четвертому - дванадцятому частини першої цієї статті, у зазначений період можуть бути призвані на військову службу за їхньою згодою і тільки за місцем проживання".

У зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами третьою - п'ятою.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 15 березня 2022 року № 2122-ІХ	

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення норм, що регулюють питання визначення категорій осіб, які визнаються ветеранами війни та членами сімей загиблих Захисників і Захисниць України, та надання їм соціальних гарантій

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. [Статтю 3](#) Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399 із наступними змінами) доповнити пунктом "є" такого змісту:

"є) осіб з числа членів добровольчих формувань територіальних громад, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, каліцтва, контузії або захворювання, пов'язаного з виконанням ними завдань, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, а також на членів сімей осіб, які входили до складу добровольчих формувань територіальних громад та загинули (померли) внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час виконання ними завдань, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України".

2. У [Законі України](#) "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами):

1) у [статті 3](#):

у частині першій слова "та інших осіб, на яких поширюється чинність цього Закону" замінити словами "та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України";

у частині шостій слова "членів сімей ветеранів та осіб, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" замінити словами "членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України";

2) у [пункті 19](#) частини першої статті 6:

абзац перший:

після слова "військовозобов'язані" доповнити словами "добровольці Сил територіальної оборони";

після слів "Державної пенітенціарної служби України" доповнити словами "особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади";

доповнити словами "у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України";

абзац другий викласти в такій редакції:

"Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, зазначеним в абзаці першому цього пункту, категорії таких осіб та терміни їх участі (забезпечення проведення) в антитерористичній операції, у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, визначаються Кабінетом Міністрів України. Райони антитерористичної операції визначаються Кабінетом Міністрів України, а райони здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях - відповідно до [Закону України](#) "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях". Порядок позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, зазначених в абзаці першому цього пункту, визначається Кабінетом Міністрів України";

3) у [пункті 11](#) частини другої статті 7:

після слова "військовозобов'язаних" доповнити словами "добровольців Сил територіальної оборони";

після слів "Державної пенітенціарної служби України" доповнити словами "особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади";

слова "а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях і стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів" замінити словами "під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до участі у заходах,

необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України і стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпечення здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів";

4) [статтю 10](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни

До сімей загиблих (померлих) ветеранів війни належать:

1) сім'ї осіб, зазначених у статтях 6 і 7 цього Закону, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби (у тому числі на території інших держав) під час воєнних дій та конфліктів;

сім'ї військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які призивалися на збори військовозобов'язаних Міністерства оборони, органів внутрішніх справ і державної безпеки колишнього Союзу РСР і загинули (померли) під час виконання завдань по охороні громадського порядку при надзвичайних ситуаціях, пов'язаних з антигромадськими проявами;

сім'ї загиблих під час Другої світової війни осіб із числа особового складу груп самозахисту об'єктових та аварійних команд місцевої протиповітряної оборони, а також сім'ї загиблих внаслідок бойових дій працівників госпіталів, лікарень та інших медичних закладів;

сім'ї осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, а також сім'ї осіб, яким посмертно присвоєно звання Герой України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції Гідності.

Дія абзацу четвертого цього пункту не поширюється на сім'ї працівників міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ, Збройних Сил України та інших військових формувань, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних при виконанні службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції Гідності.

До членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, зазначених у цій статті, належать:

батьки;

один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;

діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;

діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;

діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти;

утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія;

2) дружина (чоловік) померлих осіб з інвалідністю внаслідок Другої світової війни, а також дружина (чоловік) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге.

На дружин (чоловіків) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій, партизанів, підпільників і учасників війни, нагороджених орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу, визнаних за життя особами з інвалідністю, чинність цієї статті поширюється незалежно від часу смерті особи з інвалідністю;

3) дружина (чоловік), які не одружилися вдруге, батьки, неповнолітні діти померлих учасників бойових дій, партизанів, підпільників, військовослужбовців та учасників війни, які проходили службу у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період Другої світової війни та війни 1938-1939 років з імперіалістичною Японією, нагороджених за бойові дії державними нагородами та орденами і медалями колишнього Союзу РСР (крім ювілейних);

4) діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років";

5) доповнити статтею 10¹ такого змісту:

"Стаття 10¹. Сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України

До сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України належать:

1) сім'ї осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, поліцейських, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

2) сім'ї осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність) та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції (у тому числі здійснення волонтерської діяльності), перебуваючи безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (у тому числі здійснення волонтерської діяльності), перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів;

3) сім'ї осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, за умови що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів;

4) сім'ї осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності

України, але в подальшому такі добровольчі формування не були включені до складу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час виконання такими добровольчими формуваннями завдань антитерористичної операції у взаємодії із Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною гвардією України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

5) сім'ї військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних, добровольців Сил територіальної оборони) Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовців військових прокуратур, осіб рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної пенітенціарної служби України, особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, а також сім'ї працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

Порядок надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України визначається Кабінетом Міністрів України.

Підставою для надання особам, зазначеним в абзаці п'ятому цієї статті, статусу сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України є (але не виключно):

а) клопотання про надання статусу сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України керівника добровольчого формування, до складу якого входила особа, яка загинула (пропала безвісти) чи померла. До клопотання додаються документи або письмові свідчення не менш як двох свідків з числа осіб, які спільно з такою особою брали участь в антитерористичній операції та отримали статус учасника бойових дій, або особи з інвалідністю внаслідок війни, або учасника війни відповідно до цього Закону, що підтверджують участь загиблої (пропалої безвісти), померлої особи в антитерористичній операції;

б) витяг з наказу керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, Генерального штабу Збройних Сил України про виконання добровольчими формуваннями завдань антитерористичної операції у взаємодії із Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною гвардією України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

в) висновок судово-медичної експертизи.

До членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, зазначених у цій статті, належать:

батьки;

один із подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;

діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;

діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;

діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти;

утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія";

б) [статтю 11](#) доповнити частиною другою такого змісту:

"Особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, вважаються також Герої України, яким починаючи з 2014 року вручено орден "Золота Зірка", особи, нагороджені орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів, орденом княгині Ольги трьох ступенів";

7) у [статті 15](#):

назву викласти в такій редакції:

"**Стаття 15.** Пільги сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників і Захисниць України";

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

"Сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни (стаття 10) та сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (стаття 10¹) надаються такі пільги";

у частині другій слова "особам, на яких поширюється чинність цього Закону" замінити словами "сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України";

частини четверту і п'яту після слова і цифр "статті 10" доповнити словом і цифрами "статті 10";

у частині сьомій слово і цифри "статті 10" замінити словом і цифрами "статті 10";

8) у [статті 16](#):

друге речення пункту 7 доповнити словами і цифрами "а також за дружиною (чоловіком), батьками померлих осіб, зазначених у частині другій статті 11 цього Закону";

пункт 23 доповнити словами і цифрами "а також померлих (загиблих) осіб, зазначених у частині другій статті 11 цього Закону";

9) [частину шосту](#) статті 17¹ після цифр "10" доповнити цифрами "10";

10) у [статті 18](#):

у частині першій слова "є особами, на яких поширюється чинність цього Закону згідно із статтею 10 цього Закону" замінити словами "є членами сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України";

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Особам, які мають право на одночасне отримання посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни та члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, видається одне посвідчення за їх вибором".

У зв'язку з цим частини п'яту - одинадцяту вважати відповідно частинами шостою - дванадцятою;

11) у [статті 22](#) слова "особи, на яких поширюється дія цього Закону" замінити словами "члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України".

3. У [статті 115](#) Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49-51, ст. 376 із наступними змінами):

у пункті 4:

після слів "у Донецькій та Луганській областях в районах їх здійснення" доповнити словами "та/або безпосередньою участю у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України";

слова "і військовозобов'язаних" замінити словами "військовозобов'язаних і осіб, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади";

слова і цифри "особи, на яку поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", відповідно до абзаців шостого і сьомого пункту 1 статті 10 зазначеного Закону, а також абзацу восьмого пункту 1 статті 10" замінити словами і цифрами "сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України відповідно до абзаців четвертого і п'ятого частини першої статті 10¹ зазначеного Закону, а також абзацу шостого частини першої статті 10";

доповнити новим абзацом такого змісту:

"Особи, яким надано статус особи, на яку поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення норм, що регулюють питання визначення категорій осіб, які визнаються ветеранами війни та членами сімей загиблих Захисників і Захисниць України, та надання їм соціальних гарантій" з числа осіб,

зазначених у [статтях 10](#) і 10¹ Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", продовжують користуватися правом на призначення дострокової пенсії за віком відповідно до цього пункту, передбаченим для членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, без заміни відповідного посвідчення";

у пункті 5 слова "особи, на яку поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", відповідно до абзацу чотирнадцятого" замінити словами і цифрами "сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, відповідно до [абзацу четвертого](#) пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Встановити, що:

1) право на отримання статусу учасника бойових дій у зв'язку з участю у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, мають особи, зазначені у [пункті 19](#) частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", які брали участь у зазначених заходах до набрання чинності цим Законом;

2) право на отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни мають особи, зазначені у [пункті 11](#) частині другій статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", які визнані особами з інвалідністю до набрання чинності цим Законом внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України;

3) право на отримання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України мають право члени сімей осіб, зазначених в абзаці шостому частини першої статті 10¹ Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", загиблих (пропалих безвісти), померлих до набрання чинності цим Законом внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України;

4) особи, які отримали статус члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни відповідно до [статті 10](#) Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" до набрання чинності цим Законом, з числа осіб, зазначених у статті 10¹ Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", продовжують користуватися пільгами, наданими їм до набрання чинності цим Законом, без заміни відповідного посвідчення.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 15 березня 2022 року № 2121-IX	

Витяг

Закон України

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до [Податкового кодексу України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13-17, ст. 112) такі зміни:

11. У [розділі XX](#) "Перехідні положення":

3) [підрозділ 4](#) доповнити пунктом 63 такого змісту:

"63. На період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану не вважається порушенням вимог пункту 133.4 статті 134 цього Кодексу передача майна, надання послуг неприбутковою організацією, використання доходів (прибутків) неприбуткової організації для фінансування видатків, не пов'язаних з реалізацією мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, за умови що такі послуги, майно добровільно перераховані (надані, передані) Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони держави, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/або закладам охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, та/або грошові кошти, перераховані на спеціальні рахунки, відкриті Національним банком України для збору коштів";

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 15 березня 2022 року № 2120-ІХ	

**Указ
Президента України**

**Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України**

З метою вшанування світлої пам'яті, громадянської відваги і самовідданості, сили духу, стійкості та героїчного подвигу воїнів, полеглих під час виконання бойових завдань із захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, мирних громадян, які загинули унаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, **постановляю**:

1. Започаткувати проведення щоденно о 9 годині 00 хвилин загальнонаціональної хвилини мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, яку оголошувати у всіх засобах масової інформації незалежно від форми власності.

2. Кабінету Міністрів України, обласним, Київській міській державним адміністраціям забезпечувати проведення загальнонаціональної хвилини мовчання, у тому числі у закладах освіти.

3. Міністерству закордонних справ України забезпечити проведення закордонними дипломатичними установами України щоденно о 9 годині 00 хвилин за місцевим часом у державах перебування загальнонаціональної хвилини мовчання за співвітчизниками, загиблими унаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

4. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 16 березня 2022 року № 143/2022	

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 16 березня 2022 р. № 295
Київ

**Про особливості акредитації освітніх програм, за якими
здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах
воєнного стану**

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити, що строк дії сертифікатів закладів вищої освіти (наукових установ) про акредитацію спеціальностей і напрямів підготовки та сертифікатів про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що були чинними на 24 лютого 2022 р., продовжується до 1 липня року, наступного за роком припинення або скасування воєнного стану в Україні.

2. Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти тимчасово дозволяється проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, у віддаленому (дистанційному) режимі, а також ухвалення рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітніх програм без проведення або з частковим проведенням акредитаційної експертизи без оплати вартості акредитації закладом вищої освіти.

Прем'єр-міністр України	Д. ШМИГАЛЬ
Інд. 73	

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 13 березня 2022 р. № 269
Київ

**Про внесення змін до Порядку оформлення і видачі довідки
про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи**

Кабінет Міністрів України постановляє:

Внести до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 “Про облік внутрішньо переміщених осіб” (Офіційний вісник України, 2014 р., № 81, ст. 2296; 2015 р., № 70, ст. 2312; 2016 р., № 46, ст. 1669; 2017 р., № 47, ст. 1456; 2018 р., № 57, ст. 1992, № 72, ст. 2436; 2019 р., № 68, ст. 2361; 2021 р., № 98, ст. 6387) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України	Д. ШМИГАЛЬ
Інд. 73	

ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 269	
---	--

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку оформлення і видачі довідки про
взяття на облік внутрішньо переміщеної особи

1. У пункті 2:

1) доповнити пункт після абзацу першого новими абзацами такого змісту:

“Заява про взяття на облік та включення до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб інформації про внутрішньо переміщену особу за наявності технічної можливості може подаватися також через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (далі - Портал Дія).

У період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, внутрішньо переміщена особа для отримання довідки може звернутися до уповноваженої особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центру надання адміністративних послуг (далі - уповноважена особа територіальної громади / центру надання адміністративних послуг).

Уповноважена особа територіальної громади / центру надання адміністративних послуг приймає рішення та видає довідку внутрішньо переміщеній особі і реєструє заяву з формуванням електронної справи з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики для включення інформації про внутрішньо переміщену особу до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

З метою обліку внутрішньо переміщених осіб орган соціального захисту населення на підставі отриманої електронної справи включає інформацію про таких осіб до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.”.

У зв'язку з цим абзаци другий - тринадцятий вважати відповідно абзацами шостим - сімнадцятим;

2) в абзаці десятому слова “в абзаці п'ятому” замінити словами “в абзаці дев'ятому”;

3) доповнити пункт абзацами такого змісту:

“На отримання довідки мають право особи, які після введення Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні” воєнного стану

перемістилися з території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проводяться бойові дії та яка визначена в [переліку](#), затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 204 “Про затвердження переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких надається допомога застрахованим особам в рамках Програми “єПідтримка”.

За рішенням Кабінету Міністрів України може встановлюватись компенсація витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися під час дії воєнного стану і не отримують щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг.”.

2. У [пункті 3](#):

1) в абзаці сьомому слова “в абзаці п’ятому” замінити словами “в абзаці дев’ятому”;

2) в абзаці дев’ятнадцятому слова “в абзацах третьому - шостому” замінити словами “в абзацах сьомому - десятому”.

3. В [абзаці восьмому](#) пункту 4 слова “в абзацах третьому - шостому” замінити словами “в абзацах сьомому - десятому”.

4. У [пункті 6](#):

1) доповнити пункт після абзацу першого новими абзацами такого змісту:

“У період дії воєнного стану в разі звернення внутрішньо переміщеної особи для отримання довідки до уповноваженої особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центру надання адміністративних послуг відповідна довідка видається уповноваженою особою територіальної громади / центру надання адміністративних послуг.

Електронна форма довідки може формуватися засобами Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб та Порталу Дія і передається в мобільний додаток Порталу Дія внутрішньо переміщеної особи за її запитом шляхом використання інформації, наявної в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та переданої до Порталу Дія з дотриманням вимог законодавства про інформацію та законодавства про захист персональних даних.”.

У зв’язку з цим абзаци другий - дев’ятий вважати відповідно абзацами четвертим - одинадцятим;

2) в абзацах шостому, дев’ятому і десятому слова “абзацом шостим”, “абзаці шостому” замінити відповідно словами “абзацом восьмим”, “абзаці восьмому”;

3) в абзаці восьмому слова “абзацами першим - шостим” замінити словами “абзацами першим - десятим”.

5. У [пункті 6](#):

1) в абзаці другому слова “в абзацах другому - шостому” замінити словами “в абзацах шостому - десятому”;

2) в абзацах шостому та п’ятнадцятому слова “в абзацах третьому - шостому” замінити словами “в абзацах сьомому - десятому”.

6. В [абзаці першому](#) пункту 9 слова “в абзацах третьому - шостому” замінити словами “в абзацах сьомому - десятому”.

7. У [додатку](#) до Порядку слова “Посадова особа структурного підрозділу з питань соціального захисту населення” замінити словами “Посадова особа структурного підрозділу з питань соціального захисту населення/ уповноважена особа територіальної громади / центру надання адміністративних послуг”.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 8 березня 2022 р. № 225
Київ

Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України

Відповідно до [статті 12¹](#) Закону України “Про правовий режим воєнного стану”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. [№ 64](#) “Про введення воєнного стану в Україні” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Установити, що на період дії воєнного стану на території України та протягом шести місяців після його припинення або скасування:

1) у разі коли особа, що звертається для встановлення інвалідності, не може прибути на огляд до медико-соціальної експертної комісії, така комісія може приймати рішення про встановлення інвалідності заочно на підставі направлення лікарсько-консультативної комісії;

2) Кримська республіканська, обласні, центральні міські у м. Києві та Севастополі, міські, міжрайонні та районні медико-соціальні експертні комісії здійснюють свої функції з забезпеченням принципу екстериторіальності та забезпечують проведення медико-соціальної експертизи за направленням лікарсько-консультативною комісією незалежно від місця реєстрації, проживання або перебування особи, що звертається для встановлення інвалідності.

2. Установити, що на період дії воєнного стану на території України:

1) [пункт 5](#) Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1317 “Питання медико-соціальної експертизи” (Офіційний вісник України, 2009 р., № 95, ст. 3265), не застосовується;

2) у разі неможливості направлення лікарем або лікарсько-консультативною комісією, в тому числі заочно, осіб з тимчасовою непрацездатністю на медико-соціальну експертизу в строки, визначені [абзацом другим](#) пункту 6 Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1317 “Питання медико-соціальної експертизи”:

рішення щодо продовження тимчасової непрацездатності за її наявності приймається без направлення на медико-соціальну експертизу лікуючим лікарем або лікарсько-консультативною комісією;

направлення лікарем чи лікарсько-консультативною комісією на медико-соціальну експертизу здійснюється не пізніше ніж через місяць після припинення або скасування воєнного стану.

Прем'єр-міністр України	Д. ШМИГАЛЬ
Інд. 73	

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

**від 7 березня 2022 р. № 215
Київ**

**Про особливості нарахування та виплати грошових
допомог, пільг та житлових субсидій на період дії воєнного
стану**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ
[№ 258 від 11.03.2022](#)}

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Установити, що нарахування та виплата грошових допомог, пільг та житлових субсидій на період дії воєнного стану на території адміністративно-територіальних одиниць, де структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення) не мають можливості забезпечити підготовку виплатних документів та проведення фінансування, здійснюється з урахуванням таких особливостей:

1) виплату грошових допомог, пільг та житлових субсидій здійснює акціонерне товариство “Державний ощадний банк України” (далі - АТ “Ощадбанк”) шляхом перерахування коштів на банківський рахунок (за стандартом IBAN) в банку, в якому відкрито рахунок одержувача, або здійснення грошових переказів через міжнародну платіжну систему “MY TRANSFER”;

2) фінансування виплат грошових допомог, пільг та житлових субсидій проводиться Міністерством соціальної політики на підставі наявних в базах даних державного підприємства “Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики” даних щодо одержувачів грошових допомог, пільг та житлових субсидій.

Державне підприємство “Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики” формує інформацію (реєстри) щодо одержувачів грошової допомоги, пільг та житлових субсидій, які перебувають на обліку в органах соціального захисту населення, які не мають можливості забезпечити підготовку виплатних документів та забезпечити проведення фінансування виплат:

щодо одержувачів, які отримували виплати через уповноважені банки, - для перерахування АТ “Ощадбанк” коштів на банківський рахунок (за стандартом IBAN) в банку, в якому відкрито рахунок одержувача;

щодо одержувачів, які отримували виплати через відділення організації, що здійснює виплату і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання, - для здійснення грошових переказів через міжнародну платіжну систему “MY TRANSFER”.

Виплата грошових переказів через міжнародну платіжну систему “MY TRANSFER” регулюється нормативно-правовими актами Національного банку та правилами АТ “Ощадбанк”.

АТ “Ощадбанк” на кожне 1 число місяця інформує Міністерство соціальної політики про здійснені виплати грошових переказів одержувачам.

У разі коли протягом 60 календарних днів з дати зарахування переказів АТ “Ощадбанк” одержувачам грошової допомоги, пільг та житлової субсидії одержувачі не звернулися за отриманням грошових переказів, відповідні кошти повертаються до АТ “Ощадбанк” для їх повернення Міністерству соціальної політики не пізніше трьох робочих днів після закінчення такого періоду разом з реєстрами осіб, яким не здійснено виплату грошового переказу. Плата за оброблення електронних реєстрів через міжнародну платіжну систему “MY TRANSFER” банку не справляється;

3) зарахування грошових допомог, пільг та житлових субсидій на банківські рахунки (за стандартом IBAN) банкам, в яких відкриті рахунки одержувачів, здійснюється за умови збігу інформації про банківський рахунок, відкритий на ім'я особи, прізвища, імені, по батькові (за наявності), реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності) та відсутності у банку даних про смерть особи, набрання законної сили рішенням суду про визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим.

Незараховані суми коштів не пізніше ніж протягом наступного операційного дня після надходження коштів повертаються банками до АТ “Ощадбанк” для їх повернення Міністерству соціальної політики протягом трьох операційних днів після надходження коштів від банків. Водночас АТ “Ощадбанк” подає Міністерству соціальної політики в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису інформацію про прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) одержувача, банківський рахунок (за стандартом IBAN), причини незарахування коштів, суму і дату повернення коштів на рахунок Міністерства.

Плата за розрахунково-інформаційне обслуговування під час оброблення електронних розрахункових документів в системі електронних платежів Національного банку не справляється;

4) інформація (реєстри) про одержувачів соціальної допомоги, пільг та житлових субсидій подається Міністерству соціальної політики з накладеною кваліфікованою електронною печаткою за допомогою програмно-технічних засобів Інтегрованої комплексної інформаційної системи Пенсійного фонду України для подальшої передачі АТ “Ощадбанк”.

Інформаційна взаємодія Пенсійного фонду України і АТ “Ощадбанк” здійснюється за форматами та механізмом, визначеними договорами про інформаційну взаємодію для Програми “єПідтримка”.

Інформаційний обмін між Пенсійним фондом України, державним підприємством “Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики” та Міністерством соціальної політики здійснюється внутрішніми захищеними каналами зв’язку.

2. Виплата грошових допомог, пільг та житлових субсидій у разі застосування положень цієї постанови здійснюється без дотримання вимог [Положення про порядок призначення житлових субсидій](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 р. № 848 “Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива” (ЗП України, 1996 р., № 2, ст. 76; Офіційний вісник України, 2019 р., № 69, ст. 2390), [Порядку надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 373 “Деякі питання надання житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 36, ст. 1263; 2020 р., № 3, ст. 161), та [Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплати послуг окремим категоріям населення](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1101 “Деякі питання виплати державної соціальної допомоги” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 4, ст. 210), [Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 “Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” (Офіційний вісник України, 2014 р., № 80, ст. 2271; 2015 р., № 70, ст. 2312).

Інформаційна взаємодія в рамках виконання цієї постанови здійснюється за взаємоузгодженими параметрами без укладення окремого договору між АТ “Ощадбанк” та Міністерством соціальної політики.

{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 258 від 11.03.2022}

3. Установити, що орган соціального захисту населення протягом двох місяців з дати припинення чи скасування дії правового режиму воєнного стану проводить звірку інформації про виплачені згідно з цією постановою грошові допомоги, пільги та житлові субсидії з метою запобігання повторній виплаті та у разі потреби проводить перерахунок їх розміру.

4. Міністерству соціальної політики, АТ “Ощадбанк”, органам соціального захисту населення забезпечити інформування одержувачів грошових допомог, пільг та житлових субсидій про порядок отримання коштів у разі застосування положень цієї постанови.

Прем'єр-міністр України	Д. ШМИГАЛЬ
Інд. 73	

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ	
НАКАЗ	
07.03.2022 № 84	
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07 березня 2022 р. за № 307/37643

Про затвердження форми контракту добровольця територіальної оборони та посвідчення добровольця територіальної оборони

Відповідно до вимог пунктів 21, 27 Положення про добровольчі формування територіальних громад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1449, **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити форму контракту добровольця територіальної оборони та посвідчення добровольця територіальної оборони, що додаються.
2. Головнокомандувачу Збройних Сил України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України	О. Резніков
--------------------------------	--------------------

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства оборони України
07 березня 2022 року № 84

КОНТРАКТ
добровольця територіальної оборони

Командир добровольчого формування

_____ (власна назва територіальної громади)

територіальної громади № _____

_____ (прізвище, м. 'я та по-батькові командира)

з одного боку (надалі - Командир),

та громадянин України (або іноземець чи особа без громадянства, який перебуває в Україні на законних підставах впродовж останніх п'яти років)

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові

_____ число, місяць, рік народження, ідентифікаційний номер, місце проживання або місце реєстрації

_____ серія і номер паспорта, коли і ким виданий)

з іншого боку (надалі - Доброволець),

на добровільній основі, на час виконання державних та/або громадських обов'язків, перебуваючи під захистом Держави, маючи усі права, свободи, гарантії, закріплені Конституцією України, Кодексом законів про працю України, відповідно до Закону України «Про основи національного спротиву» від 27 січня 2022 року № 2024-IX (надалі - Закон № 2024-IX) та Положення про добровольчі формування територіальних громад, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1449 (надалі - Положення), уклали цей Контракт добровольця територіальної оборони (надалі - Контракт) про наступне:

1. Доброволець ознайомився із законами та іншими нормативно-правовими актами України щодо національного спротиву, добровольчих формувань територіальних громад (далі -ДФТГ), територіальної оборони і добровільно бере на себе зобов'язання:

виконувати завдання територіальної оборони в межах відповідної територіальної громади протягом строку дії Контракту, відповідно до вимог визначених Законом України «Про основи національного спротиву», Положенням та іншими нормативно-правовими актами України, що регулюють порядок діяльності добровольчих формувань територіальних громад, та цим Контрактом;

додержуватися Конституції України та законів України та нормативно-правових актів при виконувати завдань та повноважень територіальної оборони, виконувати державні та/або громадські обов'язки в інтересах Українського народу;

додержуватись та виконувати складену присягу добровольця територіальної оборони, викладену в Додатку до цього Контракту,

дорожити честю і гідністю члена ДФТГ;

вміло володіти та застосовувати особисту та/або надану Збройними Силами України зброю (мисливську, стрілецьку, інші види озброєння та боєприпаси до них у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України); додержуватися правил і заходів безпеки під час поводження зі зброєю; постійно підвищувати рівень професійних знань, вмінь та навичок;

не розголошувати інформацію, що становить державну таємницю, інформацію про добровольчі формування, інформацію з обмеженим доступом та інформацію, яка стала відомою у зв'язку з виконанням обов'язків за цим Контрактом, Законом та Положенням.

2. На Добровольця, який зарахований до складу ДФТГ та уклав цей Контракт, поширюється дія статутів Збройних Сил України.

3. На Добровольця, який уклав цей Контракт, поширюються гарантії соціального і правового захисту, передбачені Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та ст. 119 Кодексу законів про працю України.

4. Держава, від імені якої виступає Командир, зобов'язується забезпечити належні умови для виконання Добровольцем, покладених на нього завдань:

додержання його прав і свобод, прав членів його сім'ї, включаючи надання пільг, гарантій соціального і правового захисту, установлених Конституцією України, Кодексом законів про працю України, Законом України «Про основи національного спротиву», Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Положенням та іншими нормативно-правовими актами, які визначають статус членів добровольчих формувань територіальної громади;

підготовку до виконання завдань територіальної оборони;

створення умов для систематичного вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок;

забезпечення матеріально-технічними засобами та фінансуванням діяльності добровольчих формувань за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, а також з інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Цей Контракт є строковим та укладається строком на три роки.

6. Контракт може бути достроково припинено (розірвано) з ініціативи Командира або Добровольця в порядку та на підставах, визначених Положенням.

7. Сторони зобов'язуються не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку контракту повідомити одна одну про бажання або небажання укласти новий Контракт чи відмову в його укладенні.

8. Контракт укладено у чотирьох примірниках, які мають однакову юридичну силу та зберігаються:

у командира військової частини Сил територіальної оборони ЗСУ;

у територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки;

у Командира;

у Добровольця.

9. При вирішенні питань, не передбачених цим Контрактом, сторони керуються вимогами законів та інших нормативно-правових актів.

10. У разі порушення умов, визначених Контрактом, сторони несуть відповідальність згідно із законом.

11. Умови Контракту можуть бути змінені або доповнені тільки за згодою сторін у письмовій формі.

12. Підписи Сторін:

_____ (особистий підпис, прізвище та ініціали Добровольця)

«___» _____ 20__ р.

_____ (підпис, прізвище та ініціали Командира)

«___» _____ 20__ р.

13. Контракт набирає чинності з «___» _____ 20__

(найменування та номер ДФТГ, особистий підпис, прізвище та ініціали командира)

«___» _____ 20__ р.

14. Підпис Добровольця про отримання примірника Контракту

(особистий підпис, прізвище та ініціали громадянина України)

15. Строк Контракту продовжено до

(строк, до якого продовжено дію Контракту)

(найменування та номер ДФТГ, особистий підпис, прізвище та ініціали командира)

«__» _____ 20__ р.

16. Чинність Контракту припинено «__» _____ 20__ р. у зв'язку з

(підстави припинення Контракту, дата виключення добровольця)

(найменування та номер ДФТГ, особистий підпис, прізвище та ініціали командира)

«__» _____ 20__ р.